PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

(SEDE KOSTITUZZJONALI)

IMĦALLEF

ONOR. AUDREY DEMICOLI LL.D.

Rikors Kostituzzjonali Nru **566/2022 (AD)**

DAVID GATT (KI 153677M)

VS

L-AVUKAT TAL-ISTAT

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 29 ta' Novembru 2022

Il-Qorti:

1. Dan huwa provvediment dwar talba għall-ħruġ ta' miżura proviżorja ossia *interim measure* magħmula permezz ta' rikors datat tmienja u għoxrin (28) t'Ottubru 2022 (minn issa 'l quddiem ***ir-rikors odjern***), sabiex pendenti d-determinazzjoni tal-lanjanzi ta' natura kostituzzjonali mressqa quddiem din il-Qorti permezz tar-rikors nru 566/2022 (minn issa 'l quddiem ***ir-rikors promotur***), jiġu sospiżi l-proċeduri kriminali quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali (Kawża Nru 476/2011);

Preliminari u Fatti tal-Każ Odjern

Ir-Rikors Promotur

2. Jirriżulta mill-atti illi r-rikorrent jinsab mixli b'reati maħsuba taħt il-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta, liema reati allegatament ġew kommessi ġewwa l-Faċilita' Korrettiva ta' Kordin (Kawża Nru 476/2011). Fil-mori tal-istess proċeduri penali, ir-rikorrent ressaq talba sabiex tali proċeduri penali jitmexxew flimkien mal-kawża nru 96/2013, f'liema kawża l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali kienet għaddiet sabiex tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga ai termini tal-Artikolu 8 tal-Kap 537 tal-liġijiet ta' Malta; iżda din it-talba ġiet miċħuda fit-termini tal-artikolu 13(b) tal-Kap 537 tal-Liġijiet ta' Malta;

3. Waqt it-trattazzjoni tar-rikors odjern mill-partijiet, irriżulta wkoll illi r-rikorrent talab referenza Kostituzzjonali quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, liema talba ġiet miċħuda;

4. Bil-proċeduri odjerni, ir-rikorrent qiegħed jilmenta mill-fatt illi, meta ġie mixli b'delitti kontemplati taħt il-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta li allegatament twettqu lil hinn mill-konfini tal-Faċilita' Korrettiva ta' Kordin, ir-rikorrent ibbenefika mid-dispost tal-Artikolu 8 tal-Kap 537 tal-Liġijiet ta' Malta, filwaqt illi meta qiegħed jiġi mixli b'delitti kontemplati taħt il-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta li allegatament twettqu fil-konfini tal-Faċilita' Korrettiva ta' Kordin, ma setgħux japplikaw a favur tiegħu il-miżuri riformattivi applikabbli bl-Artikolu 8 tal-Kap 537 tal-Liġijiet ta' Malta, ai termini tal-Artikolu 13(b) tal-Kap 537 tal-Liġijiet ta' Malta. Ir-rikorrent isostni illi l-qafas rijabilitattiv tal-Kap 537 għandu japplika għal kull individu b'mod indiskriminat, irrispettivament jekk tali ndividwu jkunx residenti ġewwa faċilita' korrettiva jew barra l-konfini ta' faċilita' korrettiva, u għalhekk intavola l-kawża odjerna bir-rikors promotur illi permezz tagħha qieged jitlob lil din il-Qorti:

   a. Tiddeċiedi li l-artikolu 13(b) tal-Kap 537 tal-Liġijiet ta' Malta huwa leżiv tad-drittijiet fondamentali tiegħu kif salvagwardjati mill-artikolu

39 u 45 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u mill-artikoli 6, 14 u l-artikolu 1 tal-Protokol numru 12 tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem; u

b. F'każ li l-ewwel talba tiġi akkolta, li tagħti dwak ir-rimedji effettivi u xierqa fiċ-ċirkostanzi, inkluż li jiġi revokat id-digriet tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali in kwantu ċaħdet it-talba tar-rikorrent sabiex l-istess Qorti tal-Maġistrati tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga.

<u>It-Talba għall-Ħruġ ta' Interim Measure</u>

5. Bir-rikors odjern, ir-rikorrent jispjega illi l-proċeduri kriminali quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali fil-kawża numru 476/2011, u cioe l-proċeduri kriminali mertu tal-kawża kostituzzjonali odjerna, jinsabu mħollija għall-prolazzjoni tas-sentenza nhar it-tletin (30) ta' Novembru 2022, u li fiċ-ċirkostanzi partikolari lil jiċċirkondaw dan il-każ, fejn l-eżitu finali tal-proċeduri kostituzzjonali kapaċi jimpinġi fuq l-eventwali sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali fil-proċeduri kriminali suriferiti, jeżistu l-elementi kollha għall-ħruġ ta' *interim measure* u cioe s-sospensjoni tal-prolazzjoni tas-sentenza mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali u soprasessjoni tal-istess pendenti d-determinazzjoni tal-lanjanzi kostituzzjonali mressqa quddiem din il-Qorti;

6. Bir-rikors odjern, ir-rikorrent qiegħed għalhekk jitlob lil din il-Qorti sabiex:

> *pendenti d-determinazzjoni tal-lanjanzi ta' natura kostituzzjonali mressqa quddiem dina l-Onorabbli Qorti, il-proċeduri kriminali quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali per Maġistrat Dr Natasha Galea Sciberras (Kawża Nru 476/2011) li*

jinsabu differiti għas-sentenza għat-30 ta' Novembru 2022, jiġu sospiżi.

<u>*Risposta tal-Avukat tal-Istat għar-Rikors Odjern*</u>

7. B'risposta għar-rikors odjern datata erbgħa (4) ta' Novembru 2022, l-Avukat tal-Istat oġġezzjona għat-talba tar-rikorrenti sabiex tingħata ordni *ad interim* minn din il-Qorti, u dan għas-segwenti raġunijiet:

   a. Illi ma jeżistux l-elementi meħtieġa mil-liġi għall-akkoljiment tat-talba għal *interim measure* kif kontenuta fir-rikors promotur;

   b. Il-Qrati muniti b'poteri kostituzzjonali jistgħu jagħtu kwalsiasi rimedju għal deċiżjonijiet fil-mertu sabiex ir-rikorrent jitpoġġa fl-*istatus quo ante*. Dan ifisser illi mhux minnu illi sabiex jiġu salvagwardjati kwalsiasi allegati vjolazzjonijiet tad-drittijiet tar-rikorrent bilfors għandha tintlaqa' talba għal *interim measure* kif mitluba fir-rikors odjern;

   c. Illi f'dan il-każ m'hemm l-ebda ksur *prima facie* ta' jedd fondamentali;

   d. Illi dan mhux każ ta' *'urġenza estrema'* fejn in-nuqqas ta' teħid ta' *interim measure* jirriżulta jew jażżarda li jirriżulta fi ħsara irreparabbli għall-interessi vitali tal-parti konċernata, jew għall-perkors tal-eżami li l-Qorti jeħtiġilha tagħmel;

   e. Illi dan huwa tentattiv da parti tar-rikorrenti sabiex tiġi raġġirata l-proċedura ta' referenza kostituzzjonali li tillimita l-Qorti riferenti sabiex tara jekk l-ilment li tqajjem huwiex frivolu jew vessatorju o meno, mentri fl-ambitu ta' *interim measure* il-konsiderazzjonijiet li għandhom isiru, għalkemm xorta waħda limitati, huma differenti. Għaldaqstant jekk tintlaqa' t-talba għal *interim measure*, il-Qorti tkun qed taċċetta u tagħmel tagħha abbuż sfaċċjat tal-proċeduri ġudizzjarji;

f. Illi permezz tar-rikors odjern, ir-rikorrent qiegħed effettivament jappella mid-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati (Ġurisdizzjoni Kriminali), u b'hekk it-talba m'għandhiex tintlaqa'.

Il-Qorti

8. Wara illi rat l-atti tal-kawża odjerna;

9. Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet dwar it-talba fir-rikors odjern waqt is-seduta tal-Ġimgħa, tmintax (18) ta' Novembru 2022;

10. Rat illi l-kawża baqgħet differita għas-seduta tal-lum għal provvediment rigward it-talba għal *interim measure* magħmula permezz tar-rikors datat sebgħa u għoxrin (27) t'Ottubru 2022;

11. Tagħmel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

Konsiderazzjonijiet Legali

12. Dak illi qiegħed jitlob ir-rikorrent permezz tar-rikors odjern huwa l-ogħti ta' ordni proviżjonali, jew, kif inhi magħrufa aħjar, *interim measure* jew miżura *ad interim*. Dwar is-setgħa ta' din il-Qorti sabiex tagħti ordni ta' din ix-xorta, ġie ritenut mill-Qorti Kostituzzjonali fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet ***Joseph Emanuel Ruggier et vs Joseph Oliver Ruggier pro et noe et***[1]:

> *Din il-Qorti hi tal-fehma li fi proċeduri kostituzzjonali fejn jiġi allegat ksur tad-drittijiet fondamentali, kemm il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili kif ukoll din il-Qorti għandhom is-setgħa li, f'ċirkostanzi eċċezzjonali [...] jagħtu dawk il-provvedimenti preventivi intiżi sabiex jiżguraw li sakemm*

[1] Appell Ċivili Nru 21/2005/1, Qorti Kostituzzjonali, 22 ta' Awwissu 2005

tiġi determinata l-kawża kostituzzjonali, ma jsir xejn li jista' jnaqqas mis-setgħa ta' l-istess Qrati li jipprovdu rimedju adegwat u effettiv konformement ma' dak li jistabilixxu s-subartikoli (1) u (2) ta' l-Artikolu 46 tal-Kostituzzjoni u d-disposizzjonijiet korrispondenti tal-Kap 319 [Art 4(1) u (2)].

13. Hekk ukoll ġie stabbilit mill-Qorti Kostituzzjonali fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet ***Sherif Mohamed Shennawyh vs L-Avukat Ġenerali et***[2]:

> *14. Din il-Qorti taqbel mad-deċiżjoni tal-ewwel Qorti u tikkonsidra li hi ġustifikata għas-segwenti raġunijiet.*
>
> *15. L-ewwel Qorti tagħraf li s-subartikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni u s-subartikolu 4(2) tal-Kap 319 tal-Liġijiet ta' Malta għalkemm ma jipprovdux b'mod speċifiku għall-ħruġ ta' miżuri ad interim, jagħtu s-setgħa b'mod ġenerali lill-Qorti ta' kompetenza kostituzzjonali li "... tagħmel dawk l-ordnijiet, toħroġ dawk l-atti u tagħti dawk id-direttivi li tqis xierqa sabiex twettaq, jew tiżgura t-twettiq tad-Drittijiet tal-Bniedem u Libertajiet Fundamentali li għat-tgawdija tagħhom tkun intitolata dik il-persuna ...". Meħud in konsiderazzjoni l-imsemmija provvedimenti tal-liġi, l-insenjament ta' din il-Qorti għalhekk hu li Qrati ta' kompetenza kostituzzjonali għandhom is-setgħa li joħorġu ordnijiet ta' natura temporanja.*

14. *Interim measures* fil-kuntest tad-drittijiet sanċiti mill-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem, ġew imbagħad definiti bħala,

> *[U]rgent measures which, according to the Court's well-established practice, apply only where there is an*

[2] Rik Nru 82/2018, Qorti Kostituzzjonali, 29 ta' Marzu 2019

imminent risk of irreparable harm. Such measures are decided in connection with proceedings before the Court without prejudging any subsequent decisions on the admissibility or merits of the case in question.[3]

15. Il-Qrati nostrana konsistentement applikaw l-ispirtu ta' din id-definizzjoni ta' miżuri *ad interim* saħansitra anke fil-każ ta' talbiet bħal dawk in eżami mressqa quddiem il-Qrati Maltin. Hekk per eżempju, ġie ritenut fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet ***Federation of Estate Agents vs. Direttur Ġenerali (Kompetizzjoni) et***[4]:

> *F'materja ta' l-hekk imsejħa interim measures huwa ċar l-insenjament ta' din il-Qorti li tali miżuri għandhom jittieħdu biss f'każijiet ta' urġenza u saħansitra f'każijiet ta' "urġenza estrema" fejn in-nuqqas ta' teħid ta' tali miżuri jirriżulta, jew jazzarda li jirriżulta, fi ħsara irreparabbli għall-interessi vitali tal-parti konċernata jew għall-perkors tal-eżami li l-Qorti jkun jeħtiġilha tagħmel.* [Ara Q. Kost. ***Joseph Camilleri v. Avukat Ġenerali***, 1/7/2013 li ċċitat b'approvazzjoni mill-ktieb "Theory and Practice of the European Convention on Human Rights" ta' Van Dijk et (4 ediz. 2006, paġna 113)]. *Din il-Qorti rriteniet ukoll li miżuri ad interim huma indikati f'każijiet eċċezzjonali* [Ara Q. Kost. ***Joseph Ruggier et v. Joseph Olivier Ruggier et***, 22/8/2005 #7, #11]. *Inoltre, tenut kont li talba għal "rimedju temporanju" taqa' biex tiġi konsidrata taħt l-artikolu 4(2) tal-Kap 319 u 46(2) tal-Kostituzzjoni isegwi li l-proviso tal-istess subartikolu japplika wkoll għal dik it-talba* [Ara Q. Kost. ***Ryan Briffa v. Avukat Ġenerali***, 3/6/2013 #29] *u li għalhekk il-*

---

[3] *Factsheet* dwar *Interim Measures* maħruġa mill-Qorti Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem, Awwissu 2022 (https://www.echr.coe.int/documents/fs_interim_measures_eng.pdf)

[4] Appell Ċivili Nru 87/2013/1, Qorti Kostituzzjonali, 25 ta' Settembru 2014. Ara wkoll Rik Nru 45/2016, ***Angelo Frank Paul Spiteri***, Qorti Kostituzzjonali, 9 ta' Jannar 2017

> *Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tista' tiddeklina milli teżerċita s-setgħat tagħha skont l-istess subartikoli f'kull każ fejn tkun sodisfatta li mezzi xierqa ta' rimedju għall-ksur allegat huma jew kienu disponibbli favur il-persuna skont xi liġi ordinarja.*

16. Jirriżulta għalhekk illi huwa prinċipju assodat f'ġurisprudenza tal-Qrati nostrana illi miżuri *ad interim* ma jiġux akkordati għalxejn jew b'kapriċċ, iżda jingħataw f'każijiet fejn ikun hemm periklu illi bil-prosegwiment naturali tal-proċeduri, ser ikomplu jiġu ppreġudikati d-drittijiet fundamentali tal-persuna illi tkun qed tallega leżjoni tal-istess, b'dana illi ma jkunx jista' jingħata mill-Qorti illi tiddeċiedi dwar l-ilmenti proprja, fil-każ ta' leżjoni, rimedju illi jista' jitqies bħala adegwat u effettiv;

17. Huwa minnu illi allegazzjoni ta' drittijiet fondamentali tal-bniedem hija possibilment waħda mill-aktar allegazzjonijiet serji illi l-Qorti tista' tiġi rinfaċċjata biha, u dan stante illi d-drittijiet fondamentali tal-bniedem huma sagrosanti, u, kif minnhom infushom magħrufa, **fondamentali**, cioe ta' importanza ċentrali sabiex jiġi assigurat għejxien dinjituż. Din il-Qorti, bħala Qorti fil-kompetenza Kostituzzjonali, hija l-Qorti illi għandha fuqha l-pressjoni u d-dover primarju illi tindaga, taċċerta ruħha u tikkonferma illi d-drittijiet fondamentali tal-bniedem qed jiġu rispettati mill-Istat, u tara illi fejn ikun hemm leżjoni l-bniedem jingħata dak illi jista' jiġi kkunsidrat rimedju adegwat u effettiv għal tali leżjoni, u mhux rimedju illi effettivament ma jkun rimedju xejn. Huwa għalhekk illi l-Artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni ta' Malta jimponi fuq din il-Qorti s-setgħa (u l-obbligu) sabiex, *inter alia*, *"tiżgura t-twettiq ta' kull waħda mid-disposizzjonijiet tal-imsemmija artikoli 33 sa 45 (magħdudin) li għall-protezzjoni tagħhom tkun intitolata dik il-persuna"*;

18. Madanakollu, dan ma jfissirx illi talba għal miżura *ad interim* għandha tintlaqa' *across the board*, indiskriminatament, jew b'mod leġġer, speċjalment fi stadju fejn hemm biss <u>allegazzjoni</u> ta' leżjoni tad-drittijiet fondamentali tal-bniedem. Li kieku kien hekk il-każ, ikun hemm il-potenzjalita' ta' leżjoni ta' drittijiet fondamentali oħra (inkluż id-dritt għal

ġustizzja effettiva fis-sens illi l-proċeduri ġudizzjarji ma jiħdux fit-tul) u/jew stultifikazzjoni bla bżonn tal-proċeduri. Difatti huwa għalhekk illi din il-Qorti tqis, hekk kif ġie senjalat aktar 'il fuq, u kif jirriżulta wkoll minn deċiżjonijiet tal-Qorti Kostituzzjonali ta' Malta, illi miżuri *ad interim* ma jiġux akkordati kapriċċjożament, iżda f'ċirkostanzi eċċezzjonali fejn l-ogħti ta' miżura *ad interim* hija l-unika mezz kif jista' jiġi assigurat illi s-sejbien ta' leżjoni tad-drittijiet fondamentali tal-bniedem ma tiġix aggravata bil-fatt illi tali leżjoni tkun tħalliet minn din il-Qorti tkompli sseħħ anke *pendente lite*, bil-konsegwenza illi rimedju effettiv ma jkunx jista' jingħata;

19. Tqum il-mistoqsija, iżda, dwar dak illi jikkostitwixxi *"eċċezjonalita' taċ-ċirkostanzi"* illi jippermettu talba għal miżura *ad interim* sabiex tiġi milqugħha. Anke jekk huwa insenjament mogħti fil-qafas tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, huwa relevanti (u ġie wkoll applikat u ċitat b'approvazzjoni mill-Qrati nostrana) dak illi ġie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet ***Mamatkulov and Askarov v. Turkey***[5]:

> *104. Interim measures have been indicated only in limited spheres. Although it does receive a number of requests for interim measures, in practice the Court applies Rule 39 only if* **there is an imminent risk of irreparable damage***. While there is no specific provision in the Convention concerning the domains in which Rule 39 will apply, requests for its application usually concern the right to life (Article 2), the right not to be subjected to torture or inhuman treatment (Article 3) and, exceptionally, the right to respect for private and family life (Article 8) or other rights guaranteed by the Convention. The vast majority of cases in which interim measures have been indicated concern deportation and extradition proceedings.*

[5] Appl Nr 46827/99 and 46951/99, European Court of Human Rights (Grand Chamber), Reports of Judgements and Decisions 2005-I, 4 February 2005 **(emfasi ta' din il-Qorti).** Ara wkoll ***Shamayev and Others v. Georgia and Russia***, Appl Nr 36378/02, European Court of Human Rights (Second Section), Reports of Judgements and Decisions 2005-III, 12 April 2005, § 473

[...]

108. In cases such as the present one where there is plausibly asserted to be a risk of irreparable damage to the enjoyment by the applicant of one of the core rights under the Convention, the object of an interim measure is to maintain the status quo pending the Court's determination of the justification for the measure. As such, being intended to ensure the continued existence of the matter that is the subject of the application, the interim measure goes to the substance of the Convention complaint. As far as the applicant is concerned, the result that he or she wishes to achieve through the application is ***the preservation of the asserted Convention right before irreparable damage is done to it****. Consequently, the interim measure is sought by the applicant, and granted by the Court, in order to facilitate the "effective exercise" of the right of individual petition under Article 34 of the Convention in the sense of preserving the subject matter of the application when that is judged to be at risk of irreparable damage through the acts or omissions of the respondent State.*

20. Hekk kif tispjega din il-Qorti kif diversement presjeduta fis-sentenza fl-ismijiet ***HSBC Bank (Malta) p.l.c. vs L-Avukat tal-Istat et***[6], il-prinċipji enunċjati mill-Qorti ta' Strasburgu ġew applikati wkoll mill-Qrati Maltin, u, xi drabi, estiżi, b'tali mod illi kien hemm istanzi fejn il-Qrati Maltin taw rimedji anke f'sitwazzjonijiet illi fihom il-Qorti ta' Strasburgu ċaħad it-talba għal miżura proviżjonali. B'referenza għal numru ta' sentenzi mogħtija mill-Qrati nostrana matul is-snin, ġew identifikati f'din is-sentenza ħames (5) elementi illi jistgħu jiġu llum konsidrati bħala *"għadd ta' linji-gwida fl-għoti o*

[6] Rik Nru 227/2019, Prim'Awla (Qorti Ċivili), Onor Imħ Grazio Mercieca, 16 ta' Ġunju 2020. Għalkemm il-mertu kien divers minn dak odjern, il-prinċipji legali sottolineati mill-Qorti għandhom ukoll applikazzjoni għall-mertu tal-każ odjern.

meno ta' interim measures", liema elementi jfakkru u jirriflettu anke dawk l-elementi identifikati f'***Mamatkulov*** suċitata:

1. *"Ir-rimedju jingħata biss meta* ***ma jkun hemm l-ebda rimedju ordinarju a disposizzjoni tar-rikorrent****"*;

2. *"Biex ikun jista' jingħata rimedju provviżorju, jeħtieġ li min jitolbu juri li hemm każ* ***prima facie ta' ksur*** *ta' jedd fundamentali. Mhux biżżejjed li wieħed joqgħod biss fuq xi* ***sitwazzjoni ipotetika*** *jew li* ***mhix ċerta li sseħħ****"*;

3. *"Tkun sejra sseħħ* ***ħsara li ma tkunx tista' titreġġa' lura*** *għall-****interessi vitali*** *tal-parti kkonċernata jew għall-perkors tal-eżami li l-Qorti jkun jinħtiġilha tagħmel. Ingħad f'dan il-kuntest li l-għoti tal-interim order jingħata biss* ***eċċezzjonalment*** *f'każijiet ta' "****urġenza estrema****"."*;

4. *"L-eżistenza ta'* ***riskju imminenti****, li għalhekk jimmerita t-teħid ta' miżuri urġenti. Sabiex ikun hemm lok għat-teħid ta' interim measure il-ħsara mhedda jeħtieġ li tkun* ***mhux biss irreparabbli iżda wkoll imminenti*** *għaliex altrimenti ma jistax jingħad li hemm dik l-urġenza li tiskatta l-ħtieġa għat-teħid tal-miżura eċċezzjonali msemmija"*;

5. *"****Fil-każ li jkun hemm ġudikat, xorta jista' jingħata r-rimedju proviżorju, iżda biss f'każijiet verament eċċezzjonali****"*;

21. Fl-ewwel lok, din il-Qorti tibda billi tagħmilha ċara illi l-eżami illi sejra tagħmel rigward dan l-Artikolu, kemm jekk tintlaqa' t-talba odjerna u kemm jekk ma tiġix milqugħa, bl-ebda mod mhu ser jinċidi fuq l-eżitu tal-kawża proprja. F'każ illi t-talba tiġi miċħuda, xorta waħda t-talbiet fil-mertu jistgħu jirnexxu wara li jinstemgħu l-provi u l-argumenti kollha fil-kawża proprja bejn il-partijiet, u, bl-istess mod, il-fatt illi talba tiġi milqugħa issa lanqas

ifisser illi t-talbiet fil-mertu sejrin awtomatikament bilfors jirnexxu. Dan hekk kif ġie ritenut minn din il-Qorti kif diversement presjeduta fis-sentenza fl-ismijiet ***Emanuel Camilleri vs Spettur Louise Calleja et***[7]:

> *Illi fuq kollox, l-għoti tar-rimedju interlokutorju jew provviżorju ma għandu qatt jintalab jew jingħata b'mod li jippreġudika l-mixi nnifsu tal-proċedura li fiha jintalab u bl-ebda mod ma għandu jintuża biex jorbot idejn il-Qorti li tagħtih dwar il-mod kif fl-aħħar mill-aħħar tagħti s-sentenza tagħha jew kif tikkunsidra bis-serenita' jew l-indipendenza meħtieġa l-provi u l-argumenti li l-partijiet iressqu quddiemha;*

22. Fit-tieni lok, din il-Qorti tagħmilha ċara illi ma taqbilx mal-Avukat tal-Istat in kwantu, fir-risposta tiegħu għar-rikors odjern jissottometti illi dawn it-tip ta' talbiet ġew konsistentement u invarjabbilment miċħuda mill-Qrati nostrana għax talba bħal din tikkostitwixxi abbuż ta' proċedura intiża sabiex tistultifika l-proċeduri penali. Din il-Qorti tissenjala illi l-fatt illi talba għal *interim measure* tista' twassal sabiex jiġu stultifikati proċeduri penali hija **<u>waħda mir-raġunijiet</u>** (jekk mhux ir-raġuni prinċipali) għalfejn din il-Qorti għandha tkun **<u>kawta</u>** fil-konsiderazzjonijiet illi jwasslu għad-deċiżjoni tagħha; **<u>iżda pero</u>**', ma jfissirx illi talbiet ta' din ix-xorta jiġu miċħuda *across the board* unikament a bażi ta' din ir-raġuni. Kien hemm infatti diversi istanzi fejn ġew sodisfatti l-elementi kollha sabiex tintlaqa' talba għal *interim measure*, bil-konsegwenza illi din il-Qorti laqgħet l-istess. Bl-istess mod, imbagħad, kien hemm diversi istanzi fejn l-istess elementi ma ġewx sodisfatti, u wara eżami akkurat u dettaljat tal-fatti miġjuba quddiemha, din il-Qorti, kemm kif presjeduta kif ukoll kif diversement presjeduta, ħasset illi ma kellhiex tintlaqa' talba għal miżura provviżjonali, stante illi ma kinux jissussistu l-elementi kollha sabiex tintlaqa' l-istess. Huwa f'dawn il-każijiet tal-aħħar illi Qorti tasal tiddikjara illi l-ilqugħ ta' talba kif hekk magħmula

[7] Rik Nru 50/2013, Prim'Awla Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali), Onor Imħ Joseph R Micallef, 2 ta' Ġunju 2014

twassal biss sabiex jiġu stultifikati l-proċeduri penali, u dan **<u>wara</u>** li tkun assigurat ruħha illi l-elementi illi jeħtieġ jissussistu sabiex tintlaqa' talba għal *interim measure* jkunu ineżistenti, u mhux *ab initio*;

23. F'dak li jirrigwarda t-talba tar-rikorrent fir-rikors odjern, din il-Qorti tosserva illi, minn dak illi hija semgħet fit-trattazzjoni tal-partijiet tar-rikors odjern, dak illi r-rikorrent qiegħed jilmenta minnu bil-kawża Kostituzzjonali huwa l-fatt illi l-presunzjoni tal-innoċenza tiegħu qed tiġi mittiefsa, in kwantu, qabel biss bdew il-proċeduri fil-konfront tiegħu, qiegħed jiġi preżunt illi huwa wettaq reat fil-Faċilita' Korrettiva ta' Kordin, u per konsegwenza huwa mċaħħad mill-benefċċju tal-Artikolu 8 tal-Kap 537 tal-Liġijiet ta' Malta. Bir-rikors odjern, imbagħad, ir-rikorrent qiegħed jikkontendi illi jekk il-Qorti tal-Maġistrati (bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali) sejra tagħti sentenza qabel ma tiġi deċiża l-kawża Kostituzzjonali, jista' jagħti l-każ illi bis-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali) ikunu ġew leżi d-drittijiet fondamentali tiegħu kif sanċiti mill-Artikolu 39 u 45 tal-Kostituzzjoni ta' Malta, u mill-Artikoli 6, 14 u l-Artikolu 1 tal-Protokoll Nru 12 tal-Konvenzjoni Ewropea;

24. Dak illi qiegħed jipprospetta r-rikorrent, għalhekk, huwa illi fil-każ illi din il-Qorti ssib illi l-Artikolu 13(b) tal-Kap 537 huwa leżiv għad-drittijiet fondamentali tar-rikorrent kif suriferit, il-Qorti tal-Maġistrati (bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali) tkun kostretta tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga fit-termini tal-Artikolu 8 tal-Kap 537, bir-ramifikazzjonijiet u l-implikazzjonijiet kollha illi tali funzjoni ġġib magħha, u dan <u>qabel</u> tagħti s-sentenza illi tinsab preżentement appuntata għat-tletin (30) ta' Novembru 2022;

25. Din il-Qorti, pero, tosserva illi jekk tingħata s-sentenza mill-Qorti tal-Maġistrati (bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali) qabel tiġi deċiża l-kawża Kostituzzjonali:

    a. Fl-eventwalita' illi r-rikorrent jinsab mhux ħati illi wettaq ir-reat illi bih huwa akkużat, il-każ fil-konfront tiegħu sejjer awtomatikament jaqa';

b. Fl-eventwalita' illi r-rikorrent jinsab ħati illi wettaq reat, iżda mhux ħati illi wettaq l-istess reat fil-Faċilita' Korrettiva ta' Kordin, huwa għandu dritt t'appell mill-piena inflitta fil-konfront tiegħu;

c. Fit-termini tal-Artikolu 416 tal-Kap 9, anke jekk għall-grazzja tal-argument ir-rikorrent jinstab ħati u jingħata bħala piena terminu ta' priġunerija effettiva, huwa għandu d-dritt jitlob it-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza sakemm tingħata deċiżjoni finali mill-Qorti tal-Appell Kriminali. Dan ifisser illi r-rikorrent mhux ser jibda jiskonta s-sentenza jew jiġi inkarċerat qabel ma jkun hemm deċiżjoni finali fil-konfront tiegħu, b'dana illi ser jibqa' preżunt innoċenti sakemm tingħata deċiżjoni finali;

d. **Fi kwalunkwe każ, huwa għandu dejjem id-dritt illi jitlob lill-Qorti tal-Appell Kriminali (Inferjuri), illi quddiemha għandu dritt t'appell, sabiex tikkonverti ruħha f'Qorti dwar id-Droga, fit-termini tal-Artikolu 6A tal-Kap 537 tal-Liġijiet ta' Malta;**

e. Finalment, imbagħad, fil-każ t'eżitu favur tiegħu minn din il-Qorti kif presjeduta fil-kawża Kostituzzjonali, din il-Qorti għandha s-setgħa illi tibgħat il-kawża lura quddiem il-Qorti dwar id-Droga sabiex jiġi trattat il-każ fil-konfront tar-rikorrenti ai termini tal-Artikolu 8 tal-Kap 537 tal-Liġijiet ta' Malta;

26. Is-suespost jindika lil din il-Qorti illi fil-każ illi jinsab minn din il-Qorti kif presjeduta fil-kawża Kostituzzjonali illi kien hemm leżjoni tad-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti, **ir-rimedju li jingħata huwa adegwat u effettiv**, anke jekk ma tkunx intlaqgħet it-talba magħmula fir-rikors odjern. Dan stante illi r-rimedju mogħti minn din il-Qorti f'dak il-każ effettivament ser iwassal sabiex ir-rikorrent jerġa' jitpoġġa fl-*istatus quo ante*, u cioe quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali) konvertita f'Qorti dwar id-Droga, u l-proċeduri jitmexxew fit-termini tal-Artikolu 8 tal-Kap 537;

27. Konsegwentement, għalhekk, din il-Qorti mhix tirriskontra xi ħsara illi ma tistax titreġġa' lura jew leżjoni *prima facie* tad-drittijiet fondamentali tar-rikorrent fil-każ illi ma tilqax it-talba magħmula permezz tar-rikors odjern, b'dana illi, fiċ-ċirkostanzi tal-każ odjern, l-ilqugħ tat-talba rikorrenti jwassal biss sabiex jitwalu mingħajr bżonn il-proċeduri penali;

28. In oltre, din il-Qorti ma tistax ma tinnotax il-fatt illi l-kawża Kostituzzjonali ġiet intavolata fl-erbgħa u għoxrin (24) t'Ottubru 2022, filwaqt illi r-rikors odjern ġie intavolat fit-tmienja u għoxrin (28) t'Ottubru 2022. Id-digriet illi ngħata dwar l-Artikolu 13(b) tal-Kap 537 tal-Liġijiet ta' Malta fil-kawża nru 476/2011 quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali) ngħata fil-ħmistax (15) ta' Ġunju 2021. Fit-trattazzjoni tiegħu tar-rikors odjern, il-legali tar-rikorrent isostni illi l-kawża Kostituzzjonali damet ma ġiet intavolata stante illi kien hemm talba għal referenza Kostituzzjonali preċiżament dwar il-punt imqajjem permezz tal-kawża Kostituzzjonali odjerna, liema talba ġiet deċiża, skont ir-rikorrent, f'Awwissu 2022;

29. Apparti l-fatt illi ma nġabet l-ebda prova illi t-talba għal referenza Kostituzzjonali damet aktar minn sena sabiex tiġi deċiża (u dan dejjem jekk wieħed jassumi illi t-talba għal referenza Kostituzzjonali saret hekk kif ngħata d-digriet tal-ħmistax (15) ta' Ġunju 2021), din il-Qorti ma tistax ma tagħmilx referenza għall-fatt illi anke jekk, għall-grazzja tal-argument, huwa minnu illi t-talba għal referenza Kostituzzjonali ġiet miċħuda f'Awwissu 2022, il-kawża Kostituzzjonali nfetħet mill-inqas xahrejn wara, bir-rikors odjern jiġi ntavolat preċiżament xahar qabel ser tingħata s-sentenza mill-Qorti tal-Maġistrati (bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali). Din il-Qorti tirrileva illi filwaqt illi huwa minnu illi d-dritt illi wieħed jiftaħ kawża Kostituzzjonali mhux mittiefes, hekk kif tajjeb issottometta l-legali tar-rikorrent fit-trattazzjoni tar-rikors odjern, hija l-fehma ta' din il-Qorti illi li kieku r-rikorrent kien ġenwinament preokkupat bil-fatt illi qed jiġu vjolati d-drittijiet fondamentali tiegħu, kien jintavola l-kawża Kostituzzjonali b'mod immedjat u spedit, u mhux iħalli xhur jgħaddu qabel jiddeċiedi illi jagħmel dan, koinċidentalment xahar qabel ser tingħata s-sentenza fil-konfront tiegħu. Dan iwassal lil din il-Qorti sabiex tikkonkludi illi l-'urġenza' illi a bażi

tagħha qed jintalab l-*interim measure*, effettivament ma teżistix, u dan stante illi kien tort unikament tar-rikorrent illi l-kawża kostituzzjonali għadha pendenti meta l-kawża quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali) immaturat għas-sentenza;

30. Għaldaqstant, fid-dawl tal-premess, din il-Qorti sejra tgħaddi sabiex **tiċħad** it-talba tar-rikorrent kif dedotta fir-rikors odjern.

Decide

31. Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi **tiċħad** it-talba tar-rikorrent għall-ħruġ ta' miżura proviżorja ossia *interim measure*, sabiex pendenti d-determinazzjoni tal-lanjanzi ta' natura Kostituzzjonali mressqa quddiem din il-Qorti, il-proċeduri kriminali quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali per Maġistrat Dr Natasha Galea Sciberras (Kawża Nru 476/2011) li jinsabu differiti għas-sentenza għat-30 ta' Novembru 2022, jiġu sospiżi.

Bl-ispejjeż ta' dan l-episodju riservat għall-ġudizzju finali.

Onor Imħallef Dr Audrey Demicoli LL.D.

PL Carina Abdilla
Deputat Reġistratur